358-Н

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ
I број: 340-944/2023
Дана: 27. септембар 2023. године
Београд, Немањина бр. 6

МИНИСТАР ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
- господин Горан Весић -

Немањина бр. 22-26
Б е о г р а д

Поштовани министре Весићу,

Дирекција за железнице, као национално тело за безбедност железничког саобраћаја, у складу са одредбама члана 18. и члана 23. Закона о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС", број 41/18), у даљем тексту – Закон, има надлежност над издавањем сертификата о безбедности железничким превозницима и управљачима инфраструктуре. Такође, Дирекција за железнице, у складу са одредбама члана 15. Закона, спроводи надзор над системима за управљање безбедношћу железничких предузећа, чиме обавља проверу да ли после издавања сертификата о безбедности железничка предузећа примењују свој систем за управљање безбедношћу и по потреби, налаже спровођење одговарајућих мера када утврди неусаглашености у систему.

Дирекција за железнице је надзор над системом за управљање безбедношћу у акционарском друштву за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије" пре редовног надзора спроведеног 2023. спровела надзор 2021. године и након тога, решењем број 340-559-8/2021 од 9. јула 2021. године, наложила 51 (педесет једну) корективну меру од чега је за 39 (тридесет девет) мера наложила рокове за поступање. Крајњи рок за поступање је био 9. јануар 2022. године. Осталим мерама је додељен статус трајног карактера по којима је друштво дужно да поступа у континуитету.

Након два сета достављене документације од стране акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије" у вези наложених мера, анализом је утврђено да 19 (деветнаест) мера није испуњено. Након анализе, Комисија за спровођење надзорног аудита је констатовала да друштво не поступа у складу са важећим прописима, као и да се највећи број неиспуњених мера односи на поступање и активности Сектора за грађевинске послове. Мере које су до тада испуњене су углавном мањег обима за поступање у односу на мере које нису испуњене.

Услед проширења јавне мреже железничких пруга Републике Србије са новоизграђеном деоницом Београд Центар – Стара Пазова, пруге Београд Центар – Стара Пазова – Шид – државна граница – (Tovarnik) и деоницом Стара Пазова – Нови Сад,

пруге (Београд Центар) – Стара Пазова – Нови Сад – Суботица – државна граница – (Kelebia), које су опремљене системом за управљање саобраћајем ERTMS на којима су предвиђене највеће допуштене брзине до 200 km/h, поступајући у складу са чланом 23. став 5. Закона о безбедности у железичком саобраћају („Сл. гласник РС", број 41/18), „Инфраструктура железнице Србије" а.д. је 17. фебруара 2022. године дописом број 1/2022-230, заведеним у Дирекцији за железнице под бројем 340-196/2022, упутила захтев Дирекцији за железнице за обнављање сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром. Комисија за спровођење поступка обнављања сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром по захтеву „Инфраструктура железнице Србије" а.д., је након прегледа документације констатовала да су испуњени основни захтеви за обнављање сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром. Решењем број 340-285-2/2022 од 11. марта 2022. године, обновљен је сертификат о безбедности за управљање железничком инфраструктуром и том приликом дат нови рок за поступање по 19 (деветнаест) неиспуњених мера,односно рок је продужен за још 4 (четири) месеца и наложене су додатно 3 (три) мере, од тога 2 (две) са роком поступања не дужим од 4 (четири) месеца и 1 (једна) трајног карактера. Након издавања решења број 340-285-2/2022, крајњи рок за поступање по укупно 21 (двадесет и једној) мери је био 11. јул 2022. године.

С обзиром да „Инфраструктура железнице Србије" а.д. није успела ни у продуженим роковима да у потпуности спроведе мере наложене решењем број 340-285-2/2022, дописом број:1/2022-1495, заведеним у Дирекцији за железнице под бројем 340-285-5/2022 од 15. јула 2022. године, је захтевано додатно продужење рока за извршење мера. Дирекција за железнице је 22. јула 2022. године, дописом број 340-285-6/2022 захтевала детаљну информацију о статусу спровођења мера, разлоге услед којих мере нису спроведене и објективну процену времена за које ће по мерама бити поступљено.

Друштво је 12. августа 2022. године доставило захтевану документацију по свим мерама. Након извршене анализе достављене документације, Комисија је закључила да је од 21 (двадесет и једне) мере наложене Решењем број 340-285-2/2022, поступљено по само једној мери, да 2 (две) мере нису у потпуности испуњене као и да по 18 (осамнаест) мера није поступљено. У складу са наведеним, „Инфраструктура железнице Србије" а.д. Београд није у наложеним роковима поступила по 20 (двадесет) мера наложених Решењем о обнављању сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром. По питању захтева за продужење рокова упућених дописом број 1/2022-1495 и дописа којим су достављене захтеване информације о статусу и разлозима за непоступање по наложеним мерама, а имајући у виду поступак ажурирања сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром, који је тада био у току, Дирекција за железнице је још једном одобрила продужење рокова за поступање по свим мерама које претходно нису испуњене. Решењем о ажурирању Сертификата о безбедности за управљање железничком инфраструктуром број 340-853-7/2022 од 1. септембра 2022, у даљем тексту – Решење, продужен је рок за поступање по мерама за додатна 3 (три) месеца.

Друштво је 9. децембра доставило доказе о спровођењу појединих мера и упутило захтев за продужење рокова за поступање по преосталим мерама наложених Решењем. Након спроведене анализе достављене документације о поступању по Решењем наложеним мерама, закључено је да 16 (шеснаест) мера није испуњено, односно нису достављени адекватни докази о поступању, док је 1 (једна) мера делимично, али не сасвим испуњена. Дирекција за железнице је још једном одобрила продужење рока за поступање по преосталих 17 (седамнаест) мера, за додатна 3 (три) месеца.

Друштво је 4. априла 2023. године, дописом бр. 1/2023-556, заведеним у Дирекцији за железнице под бројем 340-355/2023 доставило документацију о поступању по наложеним мерама. Након спроведене анализе достављене документације, Комисија Дирекције за железнице је констатовала да од претходног аудита, спроведеног 2021. године уз константно продужавање рокова, није испуњено 14 (четрнаест) мера наложених решењем док је 1 (једна) мера делимично испуњена. Важно је напоменути, да одређене мере које датирају од 2018. и 2020. године до сада још увек нису спроведене.

Дирекција за железнице је у периоду од 6. до 9. јуна 2023. године, спровела редовни надзорни аудит над системом за управљање безбедношћу у Акционарском друштву за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије" Београд.

Након спроведеног надзорног аудита, констатовано је да друштво не испуњава све обавезе прописане важећим прописима, односно друштво није у потпуности успоставило и имплементирало систем за управљање безбедношћу и утврђени су значајни недостаци и неусаглашености у поступцима и спровођењу истих. Као највеће неусаглашености, утврдили смо следеће:

Кадровски ресурси друштва, по питању извршилачких радних места на терену су у потупности неадекватни имајући у виду величину мреже пруга и захтева за редовним и интервентним одржавањем. Разлог томе су непланski спроведене рационализације радних места у претходном периоду. Друштво је услед ангажовања својих оскудних ресурса на новим инвестиционим пројектима, у потпуности онемогућено да планира и спроводи редовна одржавања грађевинске инфраструктуре.

Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије" Београд не спроводи редовно одржавање грађевинске инфраструктуре у складу са законским оквиром нити у складу са својим интерним актима. Свакодневне активности се, у највећем делу, односе на хитне интервенције и санације, што представаља – ванредно одржавање.

У Друштву није успостављен јасан начин комуникације и размене документације са екстерним надзорима приликом извођења и пријема радова на железничкој инфраструктури, па је честа појава да изведени радови не одговарају по обиму и квалитету уговореним радовима.

Након добијања извештаја са геометријског снимања колосека мерним колима, све грешке хитне интервенције (у даљем тексту ГХИ), немају исти статус отклањања, па се већина ГХИ не отклања у складу са важећим правилником и самим тим се рок за њихово отклањање продужава, што често доводи до несрећа и незгода. Мерна кола EMCAT 120, набављена 2004. године се не користе из непознатог разлога, друга мерна кола ЕМ 80 Л се налазе на ревизији већ дужи временски период и њихов статус је непознат, тако да су тренутно расположива само једна мерна кола, Север 1435.

Поједине важне железничке пруге и службена места (нпр. Распутница „К" и „К1", распутница „Р" и пруга 116 од службеног места распутнице „Р" до станице Раковица, пруга Оструженица – пријемни парк „А" станице Београд ранжирна и др.) нису у функцији, тако да се саобраћај одвија дугачким алтернативним правцима, што значајно ремети пропусну моћ пруга, повећава време путовања возова, директно утиче на безбедност железничког саобраћаја и негативно утиче на привредни развој земље, нарочито на подручју београдског железничког чвора.

Одржавање железничких возила која припадају друштву, обавља се од стране запослених у радионицама којима управља „Инфраструктура железнице Србије" а.д. као и од стране Комисије за спровођење и администрацију поступака и извршење периодичних прегледа, формиране решењем директора друштва. Ниједна од наведених радионица није за те послове сертификована од стране Дирекције за железнице, што је обавеза овог друштва у складу са Законом, па је квалитет и начин одржавања железничких возила доведен у питање.

Не постоји јединствена евиденција, планови и праћење одржавања железничких возила на нивоу друштва. Радно место, које би требало да руководи процесом рада из домена одржавања железничких возила, координира и организује пословање у организационим деловима, обезбеди прикупљање и анализу података упражњено је, а никоме формално није додељена одговорност за наведене активности.

Део железничких возила која припадају друштву „Инфраструктура железнице Србије" а.д. Београд, не поседује дозволе за коришћење, није уписан у Национални регистар возила, а ипак се користи у саобраћају за обављање активности Друштва, што није у складу са Законом о интероперабилности железничког система („Службени гласник РС", број 62/23).

Центар за унутрашњу контролу друштва, током обављања својих активности, налаже изузетно велики број мера по откривеним неправилностима у раду (у просеку шест хиљада годишње). Значајно велики број мера се никад не изврши уз образложење да не постоје финансијска средства. Поред тога, Центар за унутрашњу контролу, као независни и непристрасни интерни систем контроле који функционише транспарентно, не контролише све позиције у менаџменту друштва већ само извршно особље, чиме се умањује његов значај.

Сходно наведеном, Дирекција за железнице је након надзорног аудита, 15. августа 2023. године, решењем број 340-872/2023, наложила 63 (шездесет и три) корективне мере са најдужим роком за поступање у трајању од 180 (сто осамдесет) дана.

У складу са наведеним, обраћамо Вам се са молбом да ресорно министарство – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре предузме мере у оквиру својих надлежности, како би Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије" Београд у прописаном року испунило мере Дирекције за железнице.

ПРИЛОЗИ:

- Извештај о раду Комисије за надзор над системом управљања безбедношћу у Акционарском друштву за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије" Београд, Немањина бр. 6, из Београда, број 340-495-8/2023;
- Решење број 340-872/2023

С поштовањем,

в.д. Директора

Лазар Мосуровић